యాదవరావు P.పాథడే (మరణించిన వ్యక్తి) చట్టపరమైన ప్రతినిధి ద్వారా మొదలైనవారు

వర్సెస్

మహారాష్ట్ర రాష్ట్రం

జనవరి 24,1996

[K. రామస్వామి, S. సగీర్ అహ్మద్ మరియు G.B. పట్టనాయిక్, న్యాయమూర్తులు]

భూసేకరణ చట్టము, 1894:

సెక్షన్లు 23(2), 26, 28–అదనపు పరిహారం(సోలాటియం)పై వడ్డీ –సెక్షన్ 23 (1) కింద పరిహారంలో భాగం కాదు– అధినిర్ణయము(అవార్డు) వెలువడిన తేదీ నుంచి పెంచిన పరిహారంపై వడ్డీ, పెంచినట్లయితే సంబంధిత పరిహారంపై అప్పీలుపై జమ చేసే తేదీ వరకు హక్కుదారులు అర్హులు–జమ చేసే వరకు పెరిగిన పరిహారంపై మిగిలిన వడ్డీని జమ చేయాలని రాష్ట్రం ఆదేశించింది.

పెరియార్ అండ్ పరీకన్ని రబ్బర్స్ లిమిటెడ్ వర్సెస్ కేరళ రాష్ట్రం, AIR (1990) SC 2192, నిర్లక్ష్యం వహించబడింది.

ప్రేమ్ నాథ్ కపూర్ మరియు మరొకరు వర్సెస్ నేషనల్ ఫెర్టిలైజర్స్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా లిమిటెడ్ మరియు ఇతరులు, C.A.11398/95 మొదలైనవి తేదీ నవంబరు 29, 1995 న సుప్రీంకోర్టు ద్వారా నిర్ణయించబడ్డాయి, సూచించబడినవి.

సివిల్ అప్పీలు అధికారపరిధి: సివిల్ అప్పీల్ నెం.2872/ 1996 మొదలైనవి.

C.O.S. నెంబరు 554/ 1983 తో పాటు F.A. నెంబరు 687/ 1979 నందు బాంబే హైకోర్టు తేదీ 8.10.91 నాడు ఇచ్చిన తీర్పు మరియు ఉత్తర్వు నుండి.

S.K.C. పాసి మరియు V.S. కులకర్ణి, అప్పీలుదారుల తరపున.

S.M. జాదవ్ మరియు D.M. నర్గోల్కర్, ప్రతివాది తరపున.

కోర్టు యొక్క ఈ క్రింది ఉత్తర్వు జారీ చేయబడింది:

అనుమతి మంజూరు చేయబడింది.

భూసేకరణ చట్టం (1894లోని చట్టం 1) (సంక్షిప్తంగా, 'చట్టం') లోని సెక్షన్ 23 (2) కింద చెల్లించవలసిన అదనపు పరిహారం(సోలాటియం) పై వడ్డీ చెల్లించడానికి అప్పీలుదారులకు అర్హత ఉందా అనేది మాత్రమే ప్రశ్న. పరిహారాన్ని పెంచుతూ డిసెంబర్ 15, 1979 న నిర్దేశిత (రిఫరెన్స్) కోర్టు అదనపు మొత్తాన్ని మంజూరు చేసింది. హైకోర్టు 4.12.1995 తేదీన ఇచ్చిన తీర్పులో పరిహారాన్ని రూ.42,056.15కు పెంచింది. అప్పీలుదారులు రూ.6308.42 అదనపు పరిహారం(సోలాటియం) పై వడ్డీని కోరగా హైకోర్టు తిరస్కరించింది. అదనపు పరిహారం(సోలాటియం) పై వడ్డీని వడ్డీని 1.1.1967 నుండి 31.12.1971 వరకు లెక్కించారు. పెరియార్ అండ్ పరీకన్ని రబ్బర్స్ లిమిటెడ్ వర్సెస్ కేరళ రాష్ట్రం, AIR (1990) శక 2192 యందు ఈ కోర్టు ఇచ్చిన తీర్పుపై పిటిషనర్లు ఆధారపడి, చట్టంలోని సెక్షన్ 23 (1) కింద సోలాలియంపై వడ్డీ అందులోని (కాంపొనెంట్) భాగమని, అందువల్ల వారు వడ్డీని చెల్లించడానికి అర్హులని వాదించారు. అందువల్ల, అదనపు పరిహారం(సోలాటియం)పై వడ్డీని తిరస్కరించడంలో హైకోర్టు సరైనది కాదు. ఈ వాదనను అర్థం చేసుకోవడానికి చట్టంలోని నిబంధనలను పరిశీలించడం అవసరం.

1984 నాటి సవరణ చట్టము 68కి ముందు, కేంద్ర చట్టము కింద సంవత్సరానికి 6 శాతం చొప్పున లేదా చట్టానికి స్థానిక సవరణల ద్వారా సవరించిన తగు విధముగా చట్టము ప్రకారం, కలెక్టర్ ఇచ్చిన మొత్తానికి మించి పరిహారాన్ని కోర్టు పెంచినప్పుడు, వడ్డీని చెల్లించే అధికారాన్ని సెక్షన్ 28 కోర్టుకు ఇస్తుంది. 1984 సెప్టెంబరు 24 నుండి అమల్లోకి వచ్చిన సవరణ చట్టం తరువాత, హక్కుదారులు స్వాధీనం చేసుకున్న తేదీ నుండి ఒక సంవత్సరం పాటు సంవత్సరానికి 9 శాతం వడ్డీకి అర్హులు, మరియు గడువు ముగిసిన తర్వాత, కోర్టులో జమ చేసే తేదీ వరకు సంవత్సరానికి 15 శాతం చొప్పున వడ్డీ పొందే అవకాశం ఉంటుంది.

సెక్షన్ 23(1) ప్రకారం ఈ చట్టం కింద సేకరించిన భూమికి ఇవ్వాల్సిన నష్టపరిహారాన్ని నిర్ణయించేటప్పుడు కేసుకు సంబంధించిన వాస్తవాలకు వర్తించే క్లాజులు (1) నుంచి (6)లో నిర్దేశించిన ప్రమాణాలను కోర్టు పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి. అందువల్ల, సెక్షన్ 23(1) కింద హక్కుదారుడికి ఇవ్వాల్సిన నష్టపరిహారాన్ని నిర్ణయించే అధికారం కోర్టుకు ఉంది.

సెక్షన్ 23(2) ప్రకారం పైన పేర్కొన్న విధంగా భూమి మార్కెట్ విలువకు "అదనంగా", ప్రతి సందర్భంలోనూ 15 శతమును, కోర్టు సవరణ చట్టానికి ముందు మరియు సవరణ చట్టం తరువాత,

సేకరణ యొక్క తప్పనిసరి స్వభావాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకొని అటువంటి మార్కెట్ విలువపై సంవత్సరానికి 30 శాతం మొత్తాన్ని నిర్ణయిస్తుంది. అందువల్ల, ఈ చట్టం సెక్షన్ 23(1) కింద పరిహారానికి మరియు సేకరణ యొక్క తప్పనిసరి స్వభావాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకొని అదనపు పరిహారం(సోలాటియం) వంటి మార్కెట్ విలువపై అదనపు మొత్తానికి మధ్య వ్యత్యాసాన్ని చూపింది. మరో మాటలో చెప్పాలంటే, చట్టంలోని సెక్షన్ 23(1) ప్రకారం సెక్షన్ 28 కింద పరిహారంపై వడ్డీ చెల్లింపును స్పష్టంగా పేర్కొన్నప్పుడు సెక్షన్ 28 సోలాటియంపై వడ్డీ చెల్లింపును అర్థం చేసుకోదు. అందువలన హైకోర్టు అదనపు పరిహారం(సోలాటియం)పై వడ్డీ ఇవ్వకపోవడం సరైనదే. పెరియార్ కేసు తరువాత (పైన పేర్కొన్న) త్రిసభ్య ధర్మాసనం ప్రేమ్ నాథ్ కపూర్ మరియు మరొకరు మొదలైనవారు వర్సెస్ జాతీయ ఫెర్టిలైజర్స్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా లిమిటెడ్ మరియు ఇతరులు, C. A. 11398/95 మొదలైనవి తేదీ నవంబర్ 29, 1995 న నిర్ణయించబడిన ఈ కేసులో ఇదే విధమైన అభిప్రాయాన్ని ఈ కోర్టు తీసుకుంది.

పెరియార్ కేసులో ఈ కోర్టు అదనపు పరిహారం(సోలాటియం)పై వడ్డీ అనేది సెక్షన్ 23 (1) కింద భాగం అని తీర్పు ఇచ్చిందనేది నిజం. దురదృష్టవశాత్తు, నిబంధనలును పరిగణనలోకి తీసుకోలేదు లేదా పైన పేర్కొన్న నిబంధనలు వ్యత్యాసాన్ని ఆ సమయంలో ఈ కోర్టు దృష్టికి తీసుకురాలేదు. అందువల్ల చట్టంలోని సెక్షన్ 23(1) ప్రకారం నష్టపరిహారంలో అదనపు పరిహారం(సోలాటియం)పై వడ్డీ ఒక భాగమని తప్పుగా భావించారు. సెక్షన్ 28 ప్రకారం హక్కుదారులు సెక్షన్ 26 కింద కోర్టు తీర్పు ఇచ్చిన తేదీ నుండి మరియు సెక్షన్ 54 కింద సంబంధిత పరిహారంపై అప్పీల్ చేసినప్పుడు, పెంచినట్లయితే, కోర్టులో జమ చేసే తేదీ వరకు, పెరిగిన పరిహారంపై వడ్డీకి అర్హులు అని ప్రత్యేకంగా చెప్పనవసరం లేదు. అందువల్ల, జమ చేసిన తేదీ వరకు పెరిగిన పరిహారంపై మిగిలిన వడ్డీని రాష్ట్రం కోర్టులో జమ చేయాల్సి ఉంటుంది.

తదనుగుణంగా అప్పీళ్లు పరిష్కరించబడినాయి, కానీ ఈ పరిస్థితులలో ఖర్చులు లేవు.

అప్పీళ్లు పరిష్కరించబడ్డాయి.

అనువదించినవారు ARK.

అనువదించిన పేజీల సంఖ్య – 3.